

Müfredat dışı eğitsel etkinlikler

By HÜSEYİN YOLCU

WORD COUNT

6840

TIME SUBMITTED

12-DEC-2017 09:51AM

PAPER ID

33470426



International

Journal of Human Sciences

ISSN:2458-9489

Volume 14 Issue 4 Year: 2017

1
2
3
4

<p>Opinions of parents about the extracurricular educational activities carried out in the context of the Children's Clubs ¹</p>	<p>Ailelerin Çocuk Kulüpleri Kapsamında Yürütülen Müfredat Dışı Eğitsel Etkinlere İlişkin Görüşleri</p>
<p>Hüseyin Yolcu² Adem Barış³ Hamit Bakar⁴</p>	
<p>Abstract</p> <p>This research is a descriptive study in the screening model, aiming to reveal the opinions of parents about extracurricular educational activities carried out in children's clubs. The universe of the study is composed of 440 parents whose pupils participate in extracurricular activities in five primary schools in Kastamonu (four public and one private) under a children's club. The data were obtained with a questionnaire developed by the researchers and analyzed based on descriptive statistics.</p> <p>The findings of the survey show that families sending children to children's clubs are middle and upper social classes. Families send their children to socialize, develop their children in the club space and develop artistic and aesthetic values. While the fee-based activities of children's clubs restrict participation of children,</p>	<p>Özet</p> <p>Ailelerin çocuk kulüpleri kapsamında yürütülen müfredat dışı eğitsel etkinliklere ilişkin görüşlerini ortaya koymayı amaçlayan bu araştırma, tarama modelinde betimsel bir araştırmadır. Araştırmanın evrenini Kastamonu ilindeki beş ilkokulda (dördü kamu ve biri özel) çocuk kulübü kapsamında yürütülen müfredat dışı eğitsel etkinliklere katılan 440 öğrencinin aileleri oluşturmaktadır. Veriler, araştırmacılar tarafından geliştirilen bir anketle elde edilmiş ve betimsel istatistiklere dayalı olarak çözümlenmiştir.</p> <p>Araştırmanın bulguları, çocuk kulüplerine çocuklarını gönderen ailelerin orta ve üst toplumsal sınıftan olduklarını göstermektedir. Aileler bu kulüplere çocuklarını sosyalleşmesi, çocukların ilgili kulüp alanında gelişmesi ve sanatsal ve estetik bir değer geliştirmesi için göndermektedir. Çocuk kulüpleri kapsamında</p>

¹Bu makale VII. Eğitim Yönetim Forumu, 3-5 Kasım 2016 Girne/KKTC'de sunulan bildirinin gözden geçirilmiş ve onaylanmış halidir.

²Doç. Dr., Kastamonu Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitim Yönetimi Anabilim Dalı, e-mail: h.yolcu72@gmail.com

³Müdür Yardımcısı, Kastamonu Ali Fuat Darendeliler İlkokulu, e-posta: adembaris79@gmail.com

⁴İngilizce Öğretmeni, Kastamonu Abdurrahmanpaşa Anadolu Lisesi, e-posta: hamitbakar@hotmail.com

it provides additional income for schools and teachers on duty.

The families assess the expenditures they have made within the scope of the children's clubs in the context of the investment expenditure to increase their children's human capital. In this respect, extracurricular activities carried out in the context of children's clubs create an opportunity inequality for children from the lower societal segment of the society. In connection with this research, different researches can be done including the contributions of the extracurricular activities carried out in the children's clubs to the students.

Keywords: Extra curricular educational activities; children's clubs, Primary school

yürütülen etkinliklerin ücretli olması katılımı sınırlandırırken, okullara ve görev alan öğretmenlere ek gelir getirici bir yönü de içermektedir.

Aileler çocuk kulüpleri kapsamında yapmış oldukları eğitim harcamalarını, çocuklarının insan sermayesini artırmaya yönelik yatırım harcaması kapsamında değerlendirmektedir. Bu yönüyle çocuk kulüpleri kapsamında yürütülen müfredat dışı eğitsel etkinlikler toplumun alt toplumsal kesiminden gelen çocuklar için bir fırsat eşitsizliği oluşturmaktadır. Yapılan bu araştırma ile ilişkili olarak çocuk kulüpleri kapsamında yürütülen eğitsel etkinliklerin öğrencilere olan katkılarını içeren farklı araştırmalar yapılabilir.

Anahtar Kelimeler: Müfredat dışı eğitsel etkinlikler; çocuk kulübü; ilkokul

1. Giriş

Müfredat dışı eğitsel etkinlikler, okullarda dersleri dışında ya da okul dışında yürütülen eğitsel çalışmalarını adlandırmakta kullanılan bir kavramdır. Fazladan/ekstra program olarak da adlandırılan bu eğitsel etkinlikler, resmi müfredatta yer alan eğitsel etkinliklerden iki yönden farklılaşmaktadır. Bunlardan biri gönüllülük esasına dayanması iken bir diğeri de doğrudan öğrencilerin özel ilgi ve yeteneklerine yönelik olmasıdır. Okullarda gerek ders saatleri dışında gerekse öğrencilerin okul dışında katılmış oldukları türlü bilimsel, sosyal, sanatsal, kültürel ve sportif etkinlikler müfredat dışı eğitsel etkinlikler çerçevesinde ele alınır (Postner, 2004; Aykaç, 2012; Craft, 2012).

Türkiye’de öğrencilerin müfredat dışı eğitsel etkinliklere katılımını içeren iki temel yasal düzenleme bulunmaktadır. Bunlardan ilki 13.1.2005 tarihinde 25699 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği”dir.⁵ Bu Yönetmelik sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif alanlarda, öğrenci kulübü çalışmalarını, topluma hizmet çalışmalarını, gezi, yarışma, yayın, gösteri, forum, spor, münazara gibi bir dizi etkinlikleri kapsamaktadır. Bütün bunlardan amaçlanan; katılımcılık, süreklilik, gönüllülük, öğrencinin gelişim düzeyinin dikkate alınması, engelli öğrencilerin etkinliklere etkin olarak katılabilmeleri için gerekli düzenlemelerin yapılması, sivil toplum örgütleri ve ailelerle işbirliği sağlanmasıdır.⁶ Öğrencilerin ders dışı eğitsel etkinliklere katılımını içeren ikinci yasal düzenleme ise 26.08.2014 tarihinde Millî Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü’nce yayımlanan “Okul Öncesi ve İlköğretim Kurumları Çocuk Kulüpleri Yönergesi”dir.⁶ Yönerge’ye göre, çocuk kulüplerinin amacı; ilköğretim kurumlarına devam eden çocukları, eğitim saatleri dışındaki zamanlarda ilgi alanlarına yönelik sosyal, kültürel, sanatsal, sportif ve bilimsel alanlarda eğitimlerinin ve sosyal gelişimlerinin desteklenmesidir.

Müfredat dışı eğitsel etkinliklere yönelik bu iki yasal düzenleme birlikte ele alındığında aralarında birtakım ortak yönlerin olduğu gözlenmektedir. Bu benzerliklerin (1) Amaç, (2) Etkinliklerin planlanması, yürütülmesinin kurul aracılığıyla olması ve (3) Etkinliklerin, danışman öğretmenin gözetiminde eğitim/ders saatleri dışında yapılacak olması bakımından benzerlik gösterdiği görülmektedir. Her iki yasal düzenleme arasında yukarıda belirtilen ortak yönlerin dışında birtakım farklılıklar da bulunmaktadır. Bu farklılıklardan biri etkinliklerde görev alacak öğretmenlerle ilgilidir. Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği çerçevesinde kurulan kulüplerde görev alacak öğretmenler, okulun kendi öğretmenleridir. Öğretmenler ders yılı başında yapılan öğretmenler kurulu toplantısında kendi ilgi, istek ve yeteneklerine uygun bir kulüpte görev almaktadır. Çocuk Kulüpleri Yönergesi çerçevesinde kurulan kulüplerde görev alacak öğretmenler, okulun kendi öğretmeni olduğu gibi gereksinim duyulması halinde dışarıdan başka öğretmenlere ve usta öğreticilere de görev verilebilmektedir.

Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği ile Çocuk Kulüpleri Yönergesi arasındaki farklılıklardan biri de her ikisinin yürütülme biçimiyle ilgilidir. Sosyal etkinlikler, okul yönetimi ve velilerin iş birliği ile okul içi ve okul dışı imkânlardan yararlanılarak öğrenci kulüpleri ve toplum hizmeti kapsamında yürütülmektedir. Buna karşın, çocuk kulüpleri ise, yalnızca öğrenciler ile birlikte yürütülen bir eğitsel etkinliktir. Burada belirtilmesi gerekenlerden biri de sosyal etkinliklerde gönüllü veli görevlendirilebilirken, çocuk kulüplerinde böyle bir uygulamanın söz konusu olmadığıdır.

⁵Çalışmanın bundan sonraki kısmında bu Yönetmelik Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği olarak anılacaktır. Bu Yönetmelik’in adı 08. 06.2017 tarihinde, Resmi Gazete, Sayı: 30090, Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği olarak değişmiştir.

⁶Çalışmanın bundan sonraki kısmında bu Yönerge Çocuk Kulüpleri Yönergesi olarak anılacaktır.

50 Etkinliklerin değerlendirilmesi, Sosyal Etkinlikler Yönetmelik'i ile Çocuk Kulüpleri Yönergesi
51 arasındaki farklılıklardan bir diğerini oluşturmaktadır. Sosyal Etkinlikler Yönetmelik'i kapsamında
52 öğrencilerin yapacakları çalışmaları sonuçlandırıp sonuçlandırmadıkları, karnelerin "Sosyal
53 Etkinlik Bölümüne" "Tamamladı", "Tamamlamadı" biçiminde yazılarak gösterilmektedir. Çocuk
54 Kulüpleri Yönergesi kapsamında yürütülen çocuk kulüplerinde ise, öğrenciyi değerlendiren ve
55 karneye yansıtılan herhangi bir ölçüt bulunmamaktadır. Çocuk Kulübüne devam etmeyen
56 çocukların durumu veliye ivedilikle bildirilmektedir. Bunun yanı sıra, mazeretsiz ve kesintisiz 20
57 gün devam etmeyen çocukların kulüple ilişkisi kesilmekte ve ailelerine de bilgi verilmektedir.

58
59 Sosyal Etkinlikler Yönetmelik'i ile Çocuk Kulüpleri Yönergesi arasındaki farklılıklardan biri de
60 katılımı ilgilidir. Sosyal Etkinlikler Yönetmelik'inde öğrencilerin ilgi duydukları en az bir öğrenci
61 kulübüne üye olmaları esastır. Bununla birlikte, öğrenciler eğer isterlerse sınıf öğretmeni ve
62 sınıf/şube rehber öğretmenin bilgisi dâhilinde başka öğrenci kulübüne ve etkinliklerine de
63 katılabilir. Çocuk Kulübü çalışmalarında ise çocuklar, ailelerin talepleri de dikkate alınarak çocuk
64 kulübüne kaydedilir. Kısacası sosyal etkinliklere katılım zorunlu olurken, çocuk kulüplerine
65 katılımı gönüllülük esastır ve ailelere bu konuda baskı yapılamaz. Beş farklılık ücretle ilgilidir.
66 Sosyal etkinlikler ücretsiz yürütülürken, çocuk kulüpleri ise ailelerin ekonomik durumları ve
67 kulübe devam eden çocuk sayısı esas alınarak belli bir ücret talep edilmektedir. Sosyal kulüplerde
68 görev alan öğretmenlere hafta iki saat ek ders ücreti ödenmektedir. Çocuk kulüplerinde, kulüp
69 gelirlerinin % 45'i kulüpte görevlendirilen öğretmen, usta öğretici ve koordinatör öğretmenlere
70 verilmektedir.

71
72 Her iki yasal düzenleme, bu eğitsel etkinliklerin açılma biçimleri bakımından da farklılaşmaktadır.
73 Sosyal Etkinlikler Yönetmelik'i kapsamında yürütülen etkinliklerde öğrenci sayısında alt sınır
74 bulunmazken, Çocuk Kulüpleri Yönergesi kapsamındaki kulüp çalışmalarının yürütülmesi için
75 öğrenci alt sınırı bulunmaktadır. Söz konusu Yönerge gereği, bir çocuk kulübünün açılabilmesi
76 için 10 öğrencinin başvuru yapması gerekmektedir. Ayrıca kulüpteki çocuk/öğrenci sayısının okul
77 öncesi eğitim kurumlarında 20'yi, ilköğretim kurumlarında 30'u geçmemesi esastır.

78
79 Türkiye'de ilgili alanyazında, müfredat dışı eğitsel etkinliklere yönelik yapılan araştırmaların
80 yukarıda belirtilen "MEB İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği"
81 kapsamında düzenlenen eğitsel etkinlikleri konu edindiği gözlenmektedir (Ekici, Bayraktar ve
82 Uğur, 2009; Arabacı, 2012; Onay ve Gelen, 2013; Sağlam ve Yayla, 2014; Akar ve Nayır, 2015;
83 Gömleksiz ve Kılınç, 2015; Tüzün ve Sarıışık, 2015; Türkiye Eğitim Gönüllüleri [TEGV] ve
84 Eğitim Reformu Girişimi [ERG] (2016)). Bu araştırmaların ortak bulgusu, sosyal etkinliklere
85 katılımın öğrencilerin başarısını olumlu yönde etkilemekle birlikte, bu etkinliklerde yer alacak
86 öğrencilerin belirlenmesi, etkinliklerin içeriği, niteliği, etkinliklerin okulun içinde bulunduğu yakın
87 çevre ve okulun olanakları bakımından uygulanabilirliğine ilişkin birtakım sorunlar olduğu
88 yönündedir.

89
90 "MEB İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği" kapsamında
91 düzenlenen müfredat dışı eğitsel etkinlikler dışarıda bırakıldığında, alanyazında "Okul Öncesi ve
92 İlköğretim Kurumları Çocuk Kulüpleri Yönergesi" kapsamında yürütülen müfredat dışı eğitsel
93 etkinliklere yönelik olarak herhangi bir araştırmaya rastlanılmamıştır. Oysa çocuk kulüpleri
94 kapsamındaki eğitsel etkinliklere devam eden öğrencilerin ve ailelerin beklentilerini, bu
95 etkinliklerin içeriği, niteliğinin yanı sıra okulun ve yakın çevrenin olanakları bakımından
96 uygulamada karşılaşılan sorunların neler olduğunu ortaya koyan araştırmaların da yürütülmesi
97 gerekmektedir. 99'radan hareketle, ailelerin çocuk kulüplerine ilişkin algılarını ortaya koymayı
98 konu edinen bu araştırma ilgili alanyazında yapılan diğer araştırmaların eksik bıraktığı bir boyutu
99 tamamlar niteliktedir. Bunlara ek olarak, araştırmanın alanyazında çocuk kulüplerine yönelik bu
100 yönde yapılan ilk araştırma olması bakımından da önemli olduğu söylenebilir.

101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150

2. Amaç

Bu araştırmanın amacı, “Çocuk Kulüpleri Yönergesi” kapsamında ilkokullarda düzenlenen müfredat dışı eğitsel etkinliklere ilişkin ailelerin algılarını ortaya koymaktır. Araştırmada aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Çocuklarını, çocuk kulüplerine gönderen ailelerin sosyo-ekonomik özellikleri nedir?
2. Çocuklarını, çocuk kulüplerine gönderen ailelerin bu kulüplere yönelik algıları nedir?
3. Çocuklarını, çocuk kulüplerine gönderen ailelerin bu kulüplere yönelik yapmış oldukları harcama miktarı nedir? Ailelerin bu harcamalara yönelik algıları nedir?

3. Yöntem

Araştırma sosyal bilimlerde en sık kullanılan araştırma desenlerinde biri de tarama desendir. Bir araştırmanın tarama deseni niteliğinde olması bazı ön koşulların yerine getirilmesini gerektirir. Bunlardan ilki evreni temsil edecek bir örnekleme sahip olması, ikincisi verileri, anket formu, gözlem formu ya da görüşme formu gibi standart bir veri toplama aracıyla sistemli bir biçimde toplanması ve verilerin istatistiksel olarak analiz edilebilmesidir. Bunun yanı sıra tarama desininde verilerin gelen özelliği de betimlenir (De Vaus, 1990 Akt.Şavran, 2012; Neuman, 2016).

3.1. Evren ve Örneklem

Kastamonu il merkezinde 2015-2016 öğretim yılında 41 (38 kamu ve 3 özel) ilkokul bulunmaktadır. Bununla birlikte, kamu okullarından dördünde, özel okullardan da birinde çocuk kulübü çalışması bulunmaktadır. Çocuk kulübü etkinliklerine yer veren bu beşokulda toplam 2982 öğrenci öğrenim görmekte olup çocuk kulüplerine kayıtlı öğrenci sayısı ise 440'dır. Araştırmanın çalışma evreni bu 440 öğrencinin ailelerinden oluşmaktadır. Araştırmada çalışma evreninin ulaşılabilir bir büyüklükte olmuş olması nedeniyle örneklem alınma yoluna gidilmemiştir. Bunun yerine çalışma evreninin tamamına ulaşılması amaçlanmıştır. Dolayısıyla, araştırma tam sayım evren araştırması niteliğindedir. Bu arada okullar kendilerinde resmi olarak görünen öğrenci sayılarını vermiş olmakla birlikte, bu öğrenciler arasında fiili olarak devam etmeyen öğrencilerin de bulunduğunu belirtmişlerdir.

3.2. Verileri Toplama Aracının Geliştirilmesi

Araştırmada sosyal bilimlerde sıklıkla başvurulan veri toplama tekniklerinden biri olan anket kullanılmıştır. Anket belli bir konuyla ilgili çok sayıda sorudan oluşan ve kısa sürede geniş bir örneklem üzerinde bilgi toplamada kullanılan bir ölçme aracı olarak bilinir. Bunun yanı sıra, sosyal bilimlerde yapılan gözlemi standartlaştırmak için başvurulur. Anketlerde yer alan soruları olgusal, davranış, tutum ve inanç ile bilgi soruları olarak sınıflandırmak mümkündür (Balci, 2012; Şavran, 2012). Araştırmada ailelere yönelik hazırlanan ankette bilgi soruları dışında, diğer soru türlerinede yer verilmiştir. Örneğin, ailelerin sosyo-demografik bilgilerine ilişkin sorular anketteki olgusal sorular olurken, ailelerin sosyal kulüp çalışmalarına yönelik yapmış oldukları eğitim harcamalarına ilişkin sorular davranışsal sorular, bu etkinliklerin yararı konusunda yöneltilen sorular da tutum soruları arasında yer almıştır.

Veri toplama aracı oluşturulurken öncelikle alanyazın taranmış, aileler, öğretmenler ve okul yöneticileri ile ön görüşmeler yapılmıştır. Yapılan bu çalışmalar sonrasında ankette yer alacak sorular taslak olarak hazırlanmıştır. Bunun ardından taslak olarak hazırlanan anketin kapsam

151 geçerliliğini belirlemek için 10 kişilik bir uzman gurubunun görüşüne sunulmuştur. Aileler, okul
152 yöneticileri ve alan uzmanlarından gelen dönütler doğrultusunda veri toplama aracında gerekli
153 düzeltmeler yapılmıştır.

154
155 Araştırma için geliştirilen ankete son hali verildikten sonra, bu veri toplama araçlarında yer alan
156 soruların anlaşılıp yanıtlanmasında bir sorun olup olmadığının belirlenmesi gerekmiştir. Bu
157 doğrultuda iki aile ile saha çalışması öncesinde deneme amaçlı ön uygulama yapılmıştır. Söz
158 konusu bu ön uygulamalar sonrasında veri toplama aracında yer alan soruların anlaşılması ve
159 yanıtlanmasında bir sorun olmadığı gözlenmiştir. Bunun ardından saha çalışmasına geçilmiştir.

160
161 Araştırmada ailelere yönelik olarak hazırlanan anket iki kısımdan oluşmuştur. Birinci kısımda
162 ailelerin sosyo-demografik özelliklerini belirlemeye yönelik sorulara yer verilmiştir. İkinci kısımda
163 ise, ailelerin çocuklarını sosyal kulüp etkinliklerine gönderme nedenlerine yönelik sorular
164 sorulmuştur.

165 3.3. Verilerin Toplanması

166
167 Araştırmanın verileri 15.12.2016 tarihinde Kastamonu İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden alınan
168 araştırma izni sonrasında toplanmaya başlanılmıştır. Bu doğrultuda, araştırmacılar çocuk kulübü
169 etkinliklerinin gerçekleştirildiği okullarla irtibata geçmişlerdir. Okul yöneticileriyle yapılan ön
170 görüşmede belirlenen gün ve saatte bu okullara giderek, anketleri öğrencilere dağıtmışlardır.
171 Araştırmacılar, anketleri öğrencilere dağıtırken, bunları ailelerine doldurtmaları ve bir sonraki
172 hafta öğretmenlerine teslim etmeleri istenmiştir. Araştırmacılar tarafından 360 anket dağıtılmış,
173 bunların 270'i geri dönmüştür. Geri dönen anketlerden 27'si eksik doldurulduğu için geçersiz
174 sayılmıştır. Araştırmanın nicel verileri 243 anket üzerinden yürütülmüştür.

175 3.4. Verilerin Çözümlemesi

176
177 Araştırmanın nicel verilerinin çözümlemesinde betimsel istatistiklerden yüzde ve frekanslardan
178 yararlanılarak çözümlenmiştir.

179 4. Bulgular

180
181 Araştırmada elde edilen bulgular, araştırmanın alt amaçları doğrultusunda aşağıda sırayla ele
182 alınmıştır.

183 4.1. Ailelerin Sosyo-Ekonomik Özelliklerine İlişkin Bulgular

184
185 Araştırmaya katılan ailelerin sahip oldukları çocukların cinsiyete göre dağılımları Tablo 1'de
186 verilmiştir.

187
188 **Tablo 1. Çocuk kulüplerine devam eden öğrencilerin cinsiyetine göre dağılımı**

Cinsiyet	f	%
Kız	134	55,1
Erkek	109	44,9
Toplam	243	100

194
195 Tablo 1'de görüldüğü gibi araştırmaya katılan ailelerin verdikleri bilgilere göre, çocuk kulüplerine
196 devam eden öğrencilerin %55,1'i kız, %44,9'u da erkektir.

10

197 Araştırmaya katılan ailelerin çocuk sayısına göre dağılımını gösteren bilgiler Tablo 2'de yer
198 almaktadır.

199

200

201

Tablo 2. Ailelerin çocuk sayısına göre dağılımı

Çocuk sayısı	f	%
Bir çocuk	34	14,0
İki çocuk	162	66,7
Üç çocuk	47	19,3
Toplam	243	100

202

203

204

205

203 Tablo 2'deki bilgilere göre, araştırmaya katılan ailelerden %14'ü bir çocuk sahibi iken, %66,7'si iki
204 çocuk sahibi ve %19,3'ünün de üç çocuk sahibi olduğu görülmektedir.

206

207

208

209

210

211

206 Araştırmaya katılan ailelerin kaçınıcı çocuklarını çocuk kulüpleri kapsamında yürütülen etkinliklere
207 gönderdiklerine ilişkin bilgiler Tablo 3'te yer almaktadır.

Tablo 3. Ailelerin kaçınıcı sıradaki çocuğunu, çocuk kulüplerine gönderdiklerine ilişkin dağılımı

Kaçınıcı çocuk olduğu	f	%
İlk çocuk	150	61,7
İkinci çocuk	69	28,4
Üçüncü çocuk	24	9,9
Toplam	243	100,0

212

213

214

215

213 Tablo 3'teki verilere göre, araştırmaya katılan ailelerin %61,7'si birinci çocuğunu, 69'u %28,4'ü
214 ikinci çocuğunu ve 24'ü %9,9'u ise üçüncü çocuğunu, çocuk kulüplerine göndermektedir.

216

217

218

219

220

216 Araştırmaya katılan ailelerdeki anne ve babaların eğitim düzeylerine ilişkin bilgiler Tablo 4'te yer
217 almaktadır.

6

Tablo 4. Anne ve babaların eğitim düzeylerine göre dağılımı

Eğitim Düzeyi	Anne		Baba	
	f	%	f	%
İlköğretim	81	33,3	61	25,1
Lise ve dengi	70	28,8	79	32,5
İki yıllık yüksek okul	17	7,0	25	10,3
Dört yıllık fakülte	55	22,6	65	26,7
Lisansüstü	20	8,2	13	5,3
Toplam	243	100	243	100

221

222

223

224

225

226

18

222 Tablo 4'te araştırmaya katılan ailelerdeki annelerin %33,3'ü ilköğretim, %28,8'i lise ve dengi, %7'si
223 iki yıllık yüksek okul, %22,6'sı dört yıllık fakülte ve %8,2'i de lisansüstü eğitim düzeyine sahip
224 olduğu görülmektedir. Yine Tablo 4'e göre, babaların %25,1'i ilköğretim, %32,5'i lise ve dengi
225 okul, %10,3'ü iki yıllık yüksek okul, %26,7'si dört yıllık fakülte ve %5,3'ü ise lisansüstü eğitim
226 mezunudur.

227 24 ştırmaya katılan ailelerdeki anne ve babaların sahip oldukları meslek durumlarına göre bilgiler
228 Tablo 5'te bulunmaktadır.

229

230

231

Tablo 5. Anne ve babaların mesleki durumlarına göre dağılımı

Mesleki Durumları	Anne		Baba	
	f	%	f	%
Evde çalışıyor/Ev kadını	139	57,2	-	-
İşçi	21	8,6	57	23,4
Memur	69	28,4	93	38,3
Serbest meslek	12	4,9	85	35,0
Emekli	2	0,8	6	2,5
İşsiz	-	-	2	0,8
Toplam	243	100	243	100

232

233

234

235

236

237

238

239

240

241

242

Tablo 5'ten izleneceği gibi, araştırmaya katılan ailelerdeki annelerin %57,2'si evde çalışmakta/ev hanımı iken, %8,6'sı işçi, %28,4'ü memur, %4,9'u serbest meslek sahibi ve %0,8 kişinin ise emekli olduğu görülmektedir. Yine Tablo 5'te araştırmaya katılan ailelerdeki babaların meslek düzeylerine göre dağılımına bakıldığında %23,4'ü işçi, %38,3'ü memur, %35'i serbest meslek sahibi ve %2,5'i emekli ve yalnızca %0,8'inin işsiz olduğu anlaşılmaktadır.

Araştırmaya katılan ailelerin aylık gelir düzeylerine ilişkin bilgiler Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6. Ailelerin gelir düzeylerine göre dağılımı

Gelir Düzeyi	f	%
5 TL*		
1000 TL ve daha az	12	4,9
1001-2000 TL	52	21,4
2001-3000 TL	52	21,4
3001-4000 TL	49	20,2
4001-5000 TL	17	7,0
5001-6000 TL	28	11,5
6001 TL ve daha fazla	33	13,6
Toplam	243	100,0

243

244

245

246

247

248

249

250

251

252

253

254

255

Tablo 6'da ailelerin gelir dü. 17'lerine ilişkin bilgiler ele alındığında ailelerin %4,9'u aylık geliri 1000 TL ve daha az olduğu, %21,4'ünün 1001-2000 TL, %21,4'ünün 2001-3000 TL, % 20,2'sinin 3001-4000 TL, %7'sinin 4001-5000 TL, %11,5'inin 5001-6000 TL ve %13,6'sının da 6001 ve üzeri aylık gelire sahip oldukları görülmektedir.

4.2. Ailelerin Çocuk Kulüplerine Yönelik Algılarına İlişkin Bulgular

Ailelerin çocuklarını çocuk kulübü etkinliklerine gönderme nedenleri Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7'deki verilere göre, aileler çocuklarını en fazla (%36,6) "çocuklarının sosyalleşmesi" için çocuk kulüpleri kapsamında yürütülen etkinliklerine gönderdiklerini belirtmiştir. Bunu sırasıyla "kulüp alanında gelişmesi" (%32,1), "sanatsal ve estetik bir değer kazanması" (%11,9), "özel

256 kursların pahalı olması” (%10,3), “sınıf arkadaşlarının da aynı kulübe devam etmesi” (%2,9) ve
257 %6,2’si de diğer nedenler izlemektedir.

258

259

260

Tablo 7. Ailelerin çocuklarını çocuk kulübü etkinliklerine gönderme nedenleri

Ailelerin Çocuklarını Çocuk Kulübü Etkinliklerine Gönderme Nedenleri	f	%
Kulüp alanında gelişmesi için	78	32,1
Sınıf arkadaşları da o kulübe devam ettiği için	7	2,9
Sosyalleşmesi için	89	36,6
Özel kurslar pahalı olduğu için	25	10,3
Sanatsal ve estetik bir değer olduğu için	29	11,9
Diğer	15	6,2
Toplam	243	100

261

262

263

264

265

266

Ailelerin çocuk kulüp çalışmalarını faydalı bulup bulmadıklarına ilişkin görüşleri Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8. Ailelerin çocuk kulübü çalışmalarını faydalı bulup bulmadıklarına ilişkin görüşleri

Çocuk Kulübünün Faydalı Olması	f	%
Evet	232	95,5
Hayır	11	4,5
Toplam	243	100

267

268

269

270

271

272

273

274

275

276

Tablo 8’de görüldüğü gibi ailelerin %95,5’i çocuk kulüpleri kapsamında yürütülen etkinlikleri faydalı bulurken, %4,5’i ise faydalı bulmadığını ifade etmiştir.

Ailelerin çocuklarını gönderdikleri çocuk kulüplerini seçim kararlarında belirleyici olan değişkenlere ilişkin görüşleri Tablo 9’da verilmiştir.

Tablo 9. Ailelerin çocuklarının devam ettiği çocuk kulübünü seçim kararlarında belirleyici olan değişkenler

Çocuk Kulübünün Seçim Kararının Belirleyicileri	f	%
Çocuğumun özentisi	53	21,8
Sınıf arkadaşlarının tercihi	10	4,1
Sınıf öğretmeninin yönlendirmesi	50	20,6
Kulüp öğretmeninin kalitesi	11	4,5
Çocuğumun bu alana ilgi duyması	99	40,7
Kendi tercihim	15	6,1
Diğer	5	2,1
Toplam	243	100,0

277

278

279

280

281

282

Tablo 9’da ailelerin çocuklarının devam ettikleri çocuk kulübünü seçmelerinde en fazla belirleyici olan değişkenlerin “Çocuğumun bu alana ilgi duyması”, “Çocuğumun özentisi” ve “Sınıf öğretmeninin yönlendirmesi (sırasıyla %40,7, %21,8 ve % 20,6) olurken, en az belirleyici olan değişkenlerin ise “Sınıf arkadaşlarının tercihi”, “Kulüp öğretmeninin kalitesi” ve “Kendi tercihim” (sırasıyla %4,1, %4,5, %6,1) değişkenleri olmuştur.

283 Ailelerin çocuk kulüplerinin amaçlarına ilişkin görüşleri Tablo 10'da verilmiştir.

284

285

286

Tablo 10. Ailelerin çocuk kulüplerinin amacına ilişkin görüşleri

Çocuk Kulübü Etkinliklerinin Düzenlenme Amacı	f	%
Çocuğun ilgi ve yeteneklerinin geliştirilmesi	187	77,0
Okula maddi kaynak sağlanması	5	2,1
Öğretmene ek gelir sağlanması	3	1,2
Topluma yararlı insanların yetiştirilmesi	31	12,8
Çocuğun boş zamanını eğitsel etkinlikler çerçevesinde değerlendirmesi	15	6,2
Diğer	2	0,8
Toplam	243	100

287

288

289

290

291

292

293

294

295

296

297

298

299

300

Tablo 10'daki veriler birlikte ele alındığında, ailelerin $\frac{3}{4}$ 'ünden biraz fazlasının çocuk kulüplerinin öncelikli amacının "çocuğun ilgi ve yeteneklerinin geliştirilmesi" olduğunu belirtmişlerdir. Bunu sırasıyla "Topluma yararlı insanların yetiştirilmesi" ve "Çocuğun boş zamanını eğitsel etkinlikler çerçevesinde değerlendirmesi" izlemektedir (sırasıyla %12,8,%6,2). Aileler, çocuk kulübünün amaçları arasında verilen "Okula maddi kaynak sağlanması" ve "Öğretmene ek gelir sağlanması" ifadelerine oldukça az düzeyde katılım göstermiştir (sırasıyla %2,1, %1,2).

Ailelerin öğrenci kulüp etkinliklerinin öğrencilerin normal haftalık ders saati içerisine alınmasına ilişkin olarak ailelerin vermiş oldukları yanıtlar Tablo 11'de yer almaktadır.

Tablo 11. Ailelerin öğrenci kulüplerinin haftalık ders saati içine alınmasına ilişkin görüşleri

Haftalık Ders Saati İçinde Olması	f	%
Evet	75	30,9
Hayır	168	69,1
Toplam	243	100

301

302

303

304

305

306

307

308

309

310

311

312

313

314

315

316

317

318

319

320

Tablo 11'de görüldüğü gibi, araştırmaya katılan ailelerin büyük bir kısmı %69'u öğrenci kulüp çalışmasının haftalık ders saati içerisine alınmasını istemezken, %30,9'u ise alınması yönünde görüş bildirmiştir.

Ailelerin öğrenci kulüplerine kurs ücreti dışında yapmış oldukları harcamalara ilişkin bilgiler Tablo 12'de bulunmaktadır.

4.3. Ailelerin Çocuk Kulüplerine Yönelik Yapmış Oldukları Eğitim Harcamaları ve Bu Harcamalara Yönelik Algıları

Ailelerin çocuk kulüplerine kurs ücreti dışında yapmış oldukları eğitim harcamaları Tablo 12'de verilmiştir.

Tablo 12'deki verilere göre araştırmaya katılan ailelerin %64,2'si çocuk kulüpleri için kurs ücreti dışında harcama yaptıklarını belirtirken, % 35,8'i kurs ücreti dışında herhangi bir harcama yapmadıklarını belirtmişlerdir. Harcama yaptıklarını belirten ailelerin en fazla 50-100 TL arasında bir harcama yaptığı, bunu 101-150 TL ve 201-300 TL düzeyinde yapılan harcamaların izlediği görülmektedir (sırasıyla %40,7,%11,1, %9,1). En az düzeyde harcama ise 301-400 TL ve 151-200 TL arasındaki harcama düzeylerinde gerçekleşmiştir (% 0,8,%2,5).

321 **Tablo 12. Ailelerin çocuk kulüplerine kurs ücreti dışında yapmış oldukları harcamalar**
 322

Kurs Ücreti Dışında Yapılan Harcama	f	%
50-100 TL	99	40,7
101-23 TL	27	11,1
151-200 TL	6	2,5
201-300 TL	22	9,1
301-400 TL	2	0,8
Harcama yok	87	35,8
Toplam	156	100

323 Ailelerin çocuk kulübü etkinlikleri için yapmış oldukları eğitim harcamalarını niçin yaptıklarına
 324 ilişkin görüşleri Tablo 13'te verilmiştir.
 325

326 **Tablo 13. Ailelerin çocuk kulübü etkinliklerine yönelik yapmış oldukları harcamaları niçin**
 327 **yaptıklarına ilişkin görüşleri**
 328
 329

Çocuk Kulübüne Niçin Harcama Yapıldığı	f	%
Çocuğumun geleceğine bir yatırım	109	44,9
Yalnızca bir eğitim harcaması	47	19,3
Kişisel gelişim için yapılan bir harcama	63	25,9
Sosyal becerilerinin gelişmesi için yapılan bir harcama	24	9,9
Toplam	243	100.0

330 Tablo 13'te yer alan bilgilere göre, ailelerin %44,9'u çocuk kulüpleri için yapmış oldukları eğitim
 331 harcamasını "Çocuğumun geleceğine bir yatırım", %25,9'u "Kişisel gelişim için yapılan bir
 332 harcama", %19,3'ü "Yalnızca bir eğitim harcaması" ve %9,9'u da "sosyal becerilerinin gelişmesi
 333 için yapılan bir harcama" olarak nitelendirmektedir.
 334

335 5. Tartışma

336 Alanyazında yapılan araştırmalar çocukların müfredat dışı eğitsel etkinliklere katılmasının, ailelerin
 337 sosyo-ekonomik düzeyi (SED) ile yakından ilişkili olduğunu ortaya koymaktadır. Bu araştırmaların
 338 ortak bulgusu ailelerin SED'i artıkça çocukların müfredat dışı eğitsel etkinliklere katılımının da
 339 arttığı yönündedir (Köse, 2004; Arslan, 2006; Covay ve Carbonaro, 2010; Stearns ve Glennie,
 340 2010). Bunun nedeni ailelerin sosyo-ekonomik düzeyi artıkça çocuklarının eğitimine daha fazla
 341 önem vermeleridir. Bu araştırmadan elde edilen bulguların alanyazında yapılan diğer araştırma
 342 bulgularıyla tutarlı olduğu gözlenmektedir. Burada belirtilmesi gerekenlerden biri de araştırmanın
 343 yürütüldüğü okulların bulunduğu çevrenin orta ve üst SED'de olmasıdır. Çocuk kulüpleri
 344 çerçevesinde yürütülen müfredat dışı etkinliklerden yararlanmada ailelerin SED'nin belirleyici bir
 345 faktör olarak öne çıkması, bu kulüpleri üst sınıftan olan ailelerin konum ve ayrıcalıklarının yeni
 346 kuşaklara aktarmanın yanı sıra var olan toplumsal hiyerarşinin yeniden üretiminde işlevsel araç
 347 olarak öne çıkardığı söylenebilir (Ünal & diğerleri, 2010).
 348

349 Araştırmaya katılan ailelerin % 65'i çocuk kulüplerine kurs ücreti dışında 100-400 TL arasında bir
 350 harcama yaptığını, % 35'i ise herhangi bir harcama yapmadığını belirtmiştir. Hatırlanacağı gibi,
 351 araştırmaya katılan okullarda öğrenim gören öğrenci sayısı 2 982'dir ve bu öğrencilerin % 22'si
 352 (440) çocuk kulüplerine kayıt yaptırmıştır. Bu veriler dikkate alındığında, çocuk kulüpleri
 353
 354

355 kapsamında yürütülen eğitsel etkinliklerin ücretli olması, söz konusu kulüp etkinliklerine katılımı
356 sınırlandırdığı söylenebilir. Buna bir de ailelerin kurs ücreti dışında başka harcamalarda
357 katlanacaklarını bilmelerini de eklemek gerekmektedir. Alanyazında yapılan başka araştırmalar da
358 müfredat dışı eğitsel etkinliklere katılımın ücretli olmasının öğrencilerin bu etkinliklere katılımını
359 sınırlandırdığını doğrulamaktadır (Köse, 2004; Arslan, 2006; TEGV & ERG, 2016).

360
361 Çocuk kulüplerine katılımın ücretli olması, Türkiye’de eğitimin metalaşmasının göstergelerinden
362 biri olarak ele alınabilir. Bu gösterge, bir anlamda eğitsel sermaye ile ekonomik sermaye arasındaki
363 ilişkiyi de ortaya koymaktadır. Türkiye’de eğitime yapılan yatırım yoluyla elde edilen insan sermayesi
364 her zaman için üst ve orta sınıftan olanların kendilerini alt sınıftan olanlardan ayırma
365 stratejilerinden biri olarak görülmüştür (Bora, Bora, Erdoğan ve Üstün, 2011). Araştırmaya katılan
366 ailelerin çocuk kulübü kapsamında yapmış oldukları eğitim harcamalarını çocuklarının geleceğine
367 yönelik bir yatırım olarak değerlendirmelerini, yukarıda belirtilen açıklamalar çerçevesinde
368 değerlendirmek gerekmektedir. Bourdieu’nun (2015) belirttiği gibi aileler, kendi toplumsal varlığını,
369 tüm güçleri ve ayrıcalıklarıyla sürdürme eğilimindedir. Buradan hareketle, çocuk kulüpleri açan
370 Orta ve Üst SED’deki okullar, diğer okullara göre, daha ayrıcalıklı okullar olmaktadır (Kiraz, 2009).

371
372 Ailelerin, çocuklarını çocuk kulüplerine gönderme nedenleri arasında en fazla katıldıkları görüşler
373 sırasıyla çocuklarının sosyalleşmesi, çocukların ilgili kulüp alanında gelişmesi ve sanatsal ve estetik
374 bir değer geliştirmesi iken, en az katıldıkları görüş ise sırasıyla çocuğun sınıf arkadaşlarının aynı
375 kulübe devam etmeleri, diğer nedenler ve özel kursların pahalı olması görüşleridir. Bu veriler,
376 ailelerin çocuklarını çocuk kulüplerine göndermede en belirleyici olan nedenin çocuklarının
377 sosyalleşmesi iken, en az belirleyici olanın da çocuğun sınıf arkadaşlarının aynı kulübe devam
378 etmelerini göstermektedir. Burada vurgulanması gerekenlerden biri de ailelerin çocuklarını
379 çocuk kulüpleri kapsamındaki eğitsel etkinliklere gönderme nedenlerinden biri olan “sanatsal ve
380 estetik bir değer geliştirmesi” ile ilgili nedenle ilgilidir. Sanatsal ve estetik anlamında bir değer
381 oluşturma toplumun alt kesimi değil aksine, orta ve üst toplumsal kesimi ilgilendiren bir kültürel
382 değerdir (İçli, 2008; Gökalp, 2012). Dolayısıyla bu bulgunun, çocuklarını çocuk kulüplerine
383 gönderen ailelerin sosyo-ekonomik özelliklerine ilişkin yukarıda yapılan belirlemeyi güçlendiren bir
384 bulgu olduğu söylenebilir.

385
386 Ailelerin görüşlerine göre, çocuk kulüpleri kapsamında düzenlenen müfredat dışı eğitsel
387 etkinliklerin amaçlarının en başında “çocuğun ilgi ve yeteneklerinin geliştirilmesi”
388 gelmektedir. Araştırma elde edilen bu bulgu ailelerin çocuklarını çocuk kulüplerine gönderme
389 nedenlerinden biri olan “çocuğun kulüp alanında gelişmesi” bulgusuyla tutarlılık
390 göstermektedir. Bunun nedeni, ailelerin resmi müfredatın çocukların ilgi ve yeteneklerini
391 geliştirmede yeterli olmadığını düşündükleri ve bu yüzden çocuklarını bu kulüplere göndermeyi
392 tercih etmiş olabileceklarıyla açıklanabilir. Alanyazında yapılan araştırmalar burada yapılan
393 belirlemeyi doğrulamaktadır.

394
395 Araştırmada ailelerin çocuk kulüpleri kapsamındaki müfredat dışı eğitsel etkinliklerin gerek okula
396 gerek öğretmenlere ek gelir getirici birer etkinlik olarak değerlendirmeleri beklenmiştir. Ancak elde
397 edilen bu bulgular ailelerin bu görüşe yeterince katılmadığı yönündedir. Diğer bir ifade ile aileler
398 çocuk kulüpleri kapsamındaki eğitsel etkinlikleri okullara ve öğretmenlere ek gelir getirici bir
399 etkinlik olarak görmemektedir. Araştırma bulguları her ne kadar ailelerin çocuk kulüplerini okullar
400 ve öğretmenler için gelir getirici bir etkinlik olarak görmese de, Çocuk Kulüpleri Yönergesi’nin
401 (2014) 16. Maddesine göre, bu kurslardan elde edilen gelirlerin öğretmenler ve okul yöneticileri
402 arasında pay edilmesini zorunlu kılmaktadır. Buna göre, bu kurslardan sağlanan gelirlerin % 45’i
403 kulüpte görevlendirilen öğretmen, usta öğretici ve koordinatör öğretmene, % 12’si kulüp yönetim
404 kurulu başkanı, müdür yardımcısı ya da müdür yardımcısı olmayan okullarda müdür yardımcısı
405 yerine görevlendirilecek öğretmene verilmektedir. Bu arada ailelerin büyük bir kısmının çocuklarını

406 çocuk kulüplerine göndermedeki seçim kararlarını belirleyen değişenlerin başında kulüp
407 öğretmenin niteliğinin geldiğini hatırlatmakta fayda vardır.Bunun anlamı, çocuk kulüplerinde
408 görev alan öğretmenlerin tercih edilen öğretmenler olması bir bakıma onlara ek gelir yolunu
409 açarken bir yandanda öğretmenler arasında gizli bir rekabeti teşvik ettiği söylenebilir.

410
411 Araştırmada üzerine durulması gereken bulgulardan biri de araştırmaya katılan ailelerin büyük bir
412 kısmının çocuk kulüpleri kapsamındaki müfredat dışı eğitsel etkinliklerin okulun haftalık ders
413 saatleri içinde düzenlenmesine pek sıcak bakmamalarıdır. Bunun nedeni,ailelerin müfredat dışı
414 eğitsel etkinliklerin haftalık ders programı içinde düzenlenmesi durumunda, bu etkinliklerin
415 çocuklarının akademik başarısını olumsuz yönde etkileyeceği kaygısı olduğu söylenebilir.Oysaki
416 öğrencilerin müzik, dans, resim, satranç, spor gibi müfredat dışı eğitsel etkinliklere katılımı yoluyla
417 doğrudan bilişsel olmayan becerilerindeki artış, onların akademik başarıları üzerinde o 13'ü bir
418 etki yaratmaktadır. Yapılan bir çok araştırma müfredat dışı eğitsel etkinliklere katılımı akademik
419 başarı arasında anlamlı bir ilişki olduğunu ortaya koymaktadır (Ekici, Bayrakdar ve Uğur, 2009;
420 Covay ve Carbonaro, 2010; Massoni, 2011; Fredricks, 2012; Guèvremont, Findlay ve Kohen,
421 2014). Örneğin, Fredricks (2012) Amerikan Ulusal Eğitim İstatistikleri Merkezi'nin 2002 yılında
422 752 okul ve 15,362 10.ve 12. Sınıf öğrencileri üzerinde topladığı bilgilerden elde ettiği çalışmasında
423 10.sınıfların ortalama haftada 5 saat süren 2 ve 3 müfredat dışı eğitsel etkinliklere katıldığı % 21'nin
424 ise etkinliğe katılmadığını belirlemiştir. Araştırmadan elde edilen bulgular müfredat dışı eğitsel
425 etkinliklere katılan öğrencilerin matematik testlerinde yüksek puan aldıklarını göstermektedir.
426 Yalnız burada açıklık kazandırılması gereken durum öğrencilerin ne kadar fazla müfredat dışı
427 eğitsel etkinliğe katılırsa, akademik başarılarının bir o kadar bundan olumlu yönde etkileneceğinin
428 doğru olmadığıdır. Fredricks (2012) araştırma bulguları öğrencilerin beş ve daha fazla etkinliğe
429 katılan öğrencilerin akademik başarılarında düşme olduğunu ortaya koymasını, yukarıda söylenenleri
430 doğrulamaktadır.

431

432 **Sonuç ve Öneriler**

433

434 Çocuk kulüpleri kapsamında yürütülen müfredat dışı eğitsel etkinliklerin ücretli olması alt
435 toplumsal kesimlerden ailelerin çocuklarını bu etkinliklere göndermesini engellemektedir.Bu
436 durum alt toplumsal kesimin çocuklarının aleyhine bir fırsat eşitsizliği oluşturmaktadır.Dolayısıyla,
437 üst toplumsal kesimlerin kendi toplumsal varlığını, tüm güçleri ve ayrıcalıklarıyla sürdürmenin
438 önünü açarken, alt toplumsal kesimler için eğitimle kazanılacak bir gelecek idealini ortadan
439 kaldırmaktadır.Aileler çocuk kulüpleri kapsamında yürütülen müfredat dışı eğitsel etkinliklere
440 çocuklarını göndererek, onların ilgi ve yeteneklerinin yanı sıra sanatsal ve estetik değerler
441 edinmelerini sağlayarak insan sermayelerini daha fazla arttırmış olmaktadır.

442

443 Araştırmadan elde edilen bulgu ve sonuçlar çerçevesinde çocuk kulüpleri kapsamında yürütülen
444 müfredat dışı etkinliklerin sonuçlarınayönelik öğretmenler, okul yöneticileri, aileler ve öğrencilere
445 yönelik daha geniş katımlı nicel ve nitel araştırmalar yapılabilir.

446

447

448 **6. References**

449

450 Akar, F. & Nayır, F. (2015). Eğitim kurumlarındaki sosyal kulüplerin etkililiğinin incelenmesi:
451 uygulamada değişim ihtiyacı. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 5 (2), 167-187.

452

453 Arabacı, İbrahim B. (2012). İlköğretim okulu öğrencilerinin sosyal kulüp etkinlikleri
454 konusundaki görüşleri.*Education Sciences*, 7 (1), 485-495.

455

- 456 Arslan, B. (2006). Ailenin sosyo-demografik özelliklerinin çocuğun okuldaki sosyal
457 etkinliklere katılımına etkisi (Türkiye ve Hollanda'daki ilköğretim 5. sınıf öğrencileri üzerinde
458 karşılaştırmalı bir çalışma).Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ege Üniversitesi Sosyal
459 Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- 460 Aykaç, N. (2012). Öğretim ilke ve yöntemleri. Ankara: Pegem A Yayınları.
- 461
462 Balcı, A. (2012). *Sosyal bilimlerde araştırma*. (Gözden geçirilmiş ve geliştirilmiş 9.Baskı).
463 Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- 464
465 Bora, T, Bora, A., Erdoğan, N. & Üstün, İ. (2011). *Boşuna mı okuduk?: Türkiye 'de beyaz*
466 *yakalı işsizliği*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- 467
468 Bourdieu, P. (2015). *Pratik nedenler*.(2. Baskı).(Çev. Hülya Uğur Tanrıöver). İstanbul: Hil
469 Yayınları.
- 470
471 Covay, E., & Carbonaro, W. (2010). After the bell: participation in extracurricular activities,
472 classroom behavior, and academic achievement. *Sociology of Education*, 83 (1), 20-45.
- 473
474 Craft, Steven W. (2012). The impact of extracurricular activities on student achievement at the
475 high school level. *Dissertations*. 543. University of Southern Mississippi.
- 476
477 Ekici, S., Bayrakdar, A., & Uğur, A. O. (2009).Ortaöğretim kurumlarındaki yöneticilerin ve
478 öğrencilerin ders dışı etkinliklere bakış açılarının incelenmesi.*Uluslararası İnsan Bilimleri*
479 *Dergisi*, 6(1), 430-444.
- 480
481 Fredricks, J. A. (2012). Extracurricular participation and academic outcomes: testing the over-
482 scheduling hypothesis. *Journal of Youth And Adolescence*, 41(3), 295-306.
- 483
484 Gökalp, E. (2012). *Kültür ve toplum*. Ed.Nadir Sungur. İçinde Sosyolojiye giriş, 98-125.
485 Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını.
- 486
487 Gömleksiz, M. N. & Kılınç, H. H. (2015). Ortaokullarda sosyal kulüp etkinlikleri kapsamında
488 yapılan toplum hizmeti çalışmalarına ilişkin öğretmenlerin görüşleri.*Turkish Studies*, 10(3) p.
489 495-512. DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.7978>.
- 490
491 Guèvremont, A., Findlay, L., & Kohen, D. (2014). Organized extracurricular activities: are in-
492 school and out-of-school activities associated with different outcomes for canadian
493 youth?. *Journal Of School Health*, 84 (5), 317-325.
- 494
495 İçli, G. (2008). *Sosyolojiye giriş*.(3. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- 496
497 Kiraz, Z. (2009). Kent ilköğretim okulları arasındaki ayrışmanın dinamiklerinin
498 çözülmesi: ankara ili çankaya ilçesi örneği. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Ankara
499 Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- 500
501 Köse, E. (2004). İlköğretim öğrencilerinin ders dışı etkinlikleri tercih etme nedenleri. XIII.
502 Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı, 6-9 Temmuz 2004 İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi,
503 Malatya.
- 504

- 505
506 Massoni, E.(2011). Positive effects of extra curricular activities on students.Essai, 9, 84-86.
507
508 Millî Eğitim Bakanlığı.(MEB).İlköğretim ve ortaöğretim kurumları sosyal etkinlikler
509 yönetmeliği. Resmî Gazete. Sayı: 25699. 13 Ocak 2005.
510
511 Millî Eğitim Bakanlığı.(MEB).Temel eğitim müdürlüğü okul öncesi ve ilköğretim okulları
512 çocuk kulüpleri yönergesi.26 Ağustos 2014.
513
514 Neuman, Lawrwncce W. (2016). Toplumsal araştırma yöntemleri. Çeviren: Sedef Özge.
515 Ankara: Yayınodası Yayıncılık.
516
517 Onay, A. & Gelen, İ. (2013).İlköğretim okullarındaki eğitsel kulüp uygulamalarının
518 etkililiğine ilişkin öğretmen ve yönetici görüşlerinin değerlendirilmesi.*The Journal of*
519 *Academic Social Science Studies*, 6 (4), 615-647.
520
521 Postner, George, J. (2004). Analyzing the curriculum (3. edition). USA: It was published by
522 Mac Graw Hill.
523
524 Sağlam, A. & Yayla, A. (2014).İlkokul ve ortaokullarda uygulanmakta olan sosyal kulüplerin
525 işlevlerine yönelik öğretmen görüşleri.*Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi*
526 *Dergisi*, 15(2), 279-296.
527
528 Şavran, Gönç T. (2012).*Nicel ve nitel araştırmalarda kullanılan araştırma teknikleri*.Ed.
529 Temmuz Gönç Şavran.İçinde Sosyolojide Araştırma Yöntem ve Teknikleri. Eskişehir:
530 Anadolu Üniversitesi Yayını Yayın No: 2641.
531
532 Stearns, E., & Glennie, E. J. (2010). Opportunities to participate: Extracurricular activities'
533 distribution across and academic correlates in high schools. *Social Science Research*, 39(2),
534 296-309.
535
536 Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı (TEGV) & Eğitimi Reform Girişimi (ERG). (2016).
537 *Çocukların gözünde okulda yaşam*. İstanbul: Sabancı Üniversitesi Yayınları.
538
539 Tüzün, I. & Saruışık, Y. (2015). *Türkiye'de okullarda çocuk katılımı*. İstanbul: Bilgi
540 Üniversitesi Yayınları.
541
542 Ünal, I., Özsoy, S., Yıldız, A., Güngör, S., Aylar, E. & Çankaya, D. (2010). Eğitimde
543 toplumsal ayrışma. Araştırma Raporu.
544
545
546

Extended English Abstract

547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595

1. Introduction

Extracurricular educational activities are a concept used to name educational activities carried out in- school or out -of -school. These educational activities, also called extra programs, differ from the educational activities in the formal curriculum in two ways. One is based on volunteerism, while the other is directly related to students' special interests and abilities. All kinds of scientific, social, artistic, cultural and sporting activities are covered within the framework of extracurricular educational activities whether they are organized in or out of the school. (Postner, 2004; Aykaç, 2012; Craft, 2012).

There are two main legislations in Turkey, involving the participation of students in extracurricular educational activities. The first one is the "Regulation on the Social Activities of the Primary Education and Secondary Education Institutions of the Ministry of National Education" published in the Official Gazette No. 25699 on 13.1.2005. This Regulation covers a number of activities in social, cultural, artistic and sports fields such as student club studies, community service activities, trips, competitions, publications, shows, theater, sports, debates. All that is aimed at; participation, continuity, volunteering, taking into account the level of development of the student, making the necessary arrangements for the disabled students to participate effectively in the activities, cooperation with civil society organizations and families. The second one is "Pre-School and Primary Education Institutions Children Club Rules" published on 26.08.2014 by the Ministry of Education General Directorate of Basic Education. According to the directive, the aim of the children's clubs is ; to support social development and education in the social, cultural, artistic, athletic and scientific fields in times other than educational hours.

It is observed that the researches carried out about the extracurricular activities in Turkey are related to the educational activities organized within the scope of the above mentioned "MONE Regulation on Social Activities of Primary Education and Secondary Education Institutions"(Ekici, Bayrakdar ve Uğur, 2009; Arabacı, 2012; Onay ve Gelen, 2013; Sağlam ve Yayla, 2014; Akar ve Nayır, 2015; Gömleksiz ve Kılınc, 2015; Tüzün ve Saruşık, 2015; Turkish Education Volunteers [TEGV] ve Education Reform Initiative [ERG] (2016)) The common finding of these researches is that participation in social activities affects the student's success positively, however there are also some problems regarding the determination of the students to take part in these activities, the content and the quality of the activities, the applicability of the contents of the activities in terms of school's possibilities and location

Except for the extracurricular activities organized under the "Ministry of National Education Regulation on Social Activities of Primary Education and Secondary Education Institutions" , no research has been conducted on extracurricular educational activities carried out under the "Pre-School and Primary Education Institutions Child Club Directive". However, it is necessary to carry out researches that reveal the expectations of families and the students who attend the educational activities, the content and the quality of the activities as well as the problems encountered in implementing the activities in terms of school's facilities and facilities of the neighbourhood. From this point of view, this study, which focuses on revealing the perceptions of the families on children's clubs completes a missing dimension of other researches in the related literature. In addition, it can also be said that the study is also important in terms of being the first study in this field about children's clubs.

596

597

2. Purpose

598

599

The purpose of this study is to reveal the perceptions of the parents about the extra curricular educational activities carried out in the children's clubs organized in the primary schools within the scope of "Child Club Directives".

600

601

602

603

3. Method

604

605

This study aimed to reveal perceptions of parents about the extra curricular activities carried out under the Kid Clubs Directive, is in the screening model because it aims to describe the existing one.

606

607

608

609

There are five schools (four public and one private) in the Kastamonu city center that conduct extra curricular educational activities in the children's club during the 2015-2016 school year. A total of 2982 students study in these schools. The number of students enrolled in children's clubs in these five schools is 440. The study universe consists of families of 440 students enrolled in the children's clubs. No attempt was made to sample in the study and it was aimed to reach the whole of the study universe. For this reason the research is a full-scale universe research.

610

611

612

613

614

615

The questionnaire, which is one of the data gathering techniques frequently used in the social sciences, was used. The questionnaire prepared for the families in the study was composed of two parts. In the first part, questions about determining the socio-demographic characteristics of the families were given. In the second part, there were questions about the reasons for sending the children to social club activities and about the expenditures they have made.

616

617

618

619

620

621

The data of the study started to be collected on 15.12.2016 after the study permission received from Kastamonu Provincial Directorate of National Education. The researchers first contacted the school administrators and decided the appropriate day and time for the questionnaires to be implemented. By this way, they went to schools and distributed the questionnaires to the students. After a week, the researchers went back to the schools and took questionnaires filled by the students' families. Study data were collected from 243 valid questionnaires among the returned questionnaires.

622

623

624

625

626

627

628

629

Research data were calculated from descriptive statistics using percents and frequencies.

630

631

4. Findings

632

633

When the information about the income levels of the families are handled, 4.9% of the families have monthly income of 1000 TL or less, 21.4% of them have 1001-2000 TL, 20.2% of them have 3001-4000 TL, 7% of them have 4001 -5000 TL, 11,5% of them have 5001-6000 TL and 13,6% of them have monthly income of 6001 and over.

634

635

636

637

638

57.2% of the mothers in the study work at home / housewife, 8.6% of them are workers, 28.4% of them are civil servants, 4.9% are self-employed and 0.8% are retired . When the distribution according to occupational levels of the fathers is examined, it is understood that 23.4% are workers, 38.3% are civil servants, 35% are self-employed, 2.5% are retired and only 0.8% are unemployed.

639

640

641

642

643

644

33,3% of the mothers in the study finished primary education, 28,8% of them finished high school , 7% of them finished two year college, 22,6% of them finished four year faculty and

645

646 8,2% of them finished postgraduate education, 25.1% of the fathers had primary education,
647 32.5% of them finished high school, 10.3% of them finished two year college, 26.7% of them
648 finished four year faculty and 5.3% of them had postgraduate education.
649

650 The parents stated that they sent their children to their children's club activities for "socialization
651 " (36.6%). This was followed by "development in the club area" (32,1%), "artistic and aesthetic
652 appreciation" (11,9%), " private courses are expensive " (10,3%), "classmates in the same club"
653 "(2.9%) and 6.2% are followed by other reasons.
654

655 The most significant variables in choosing the clubs were "My child's interest in this area", "My
656 child is affected by peers" and "Classroom teacher orientation" (40.7%, 21.8% and 20.6%,
657 respectively) the least significant variables were "preference of classmates", "quality of club
658 teacher" and "self-preference" (4.1%, 4.5%, 6.1% respectively).
659

660 A few more than $\frac{3}{4}$ of the families stated that the primary purpose of the children's clubs was to
661 "develop the child's interests and abilities". This is followed by "Educating people who are helpful
662 for society" and "Evaluating the child's leisure time in the context of educational activities" (12,8%,
663 6,2% respectively). Very few of the families stated that the primary purpose of the children's clubs
664 was "providing financial resources to the school" and "providing additional income for teachers".
665 (2.1%, 1.2% respectively).
666

667 Most of the families (69%) did not want student club works to be in school time, while 30,9% of
668 them reported that they wanted in school time. While 64.2% of the families stated that they spent
669 expenses in addition to club fee, 35.8% stated that they did not spend any expenses except the
670 club fee. The most expense made was 50-100 TL, followed by expenses made 101-150 TL and
671 201-300 TL (40,7%, 11,1%, 9,1% respectively). The minimum spending was realized between 301
672 - 400 TL and between 151-200 TL (0,8%, 2,5%).
673

674 44.9% of the families defined expenditures as "an investment for my child's future", 25.9% as
675 "spending for personal development", 19.3% as "only an education expenditure" 9,9 as
676 "expenditure for the development of social skills".
677

678 5. Discussion, Result and Suggestions

679
680 Researches conducted in the field reveal that the involvement of children in extracurricular
681 educational activities is closely related to the socio-economic level of their families (Köse, 2004;
682 Arslan, 2006, Covay and Carbonaro, 2010). Findings from this study are consistent with findings
683 from other research conducted in the field. Being a decisive factor in benefiting from clubs, the
684 socio economic level can be said to have come to the fore as a functional tool for families to
685 benefit from extra- curricular activities carried out within the framework of children's clubs in the
686 reproduction of the social hierarchy in addition to transferring the positions and privileges of
687 upper-class families to the new generations. (Ünal et al., 2010).
688

689 65% of the families stated that they spent 100-400 TL on the children's clubs except for the course
690 fee and 35% stated that they did not spend any money. As mentioned, the number of students
691 studying in the surveyed schools is 2982 and 22% (440) have registered with the children's clubs.
692 Considering this data, it can be said that the fee paid for the activities limits the participation in
693 the club activities. It is also necessary to add that the families know that they will endure other
694 expenses besides the course fee. This finding is consistent with findings from other research
695 conducted in the field. (Köse, 2004, Arslan, 2006, TEGV and ERG, 2016).
696

697 Among the reasons for families to send their children to their children's clubs are the socialization
698 of their children and the development of an artistic and aesthetic value in the development of the
699 children's clubs. Apart from other causes, it is known that artistic and aesthetic value is not a
700 subculture of the society, but rather a cultural value that concerns the middle and upper societies
701 (İçli, 2008; Gökalp, 2012). Therefore, it can be said that this finding strengthens the finding stating
702 the above-mentioned determination of the Socio-Economic level of the families.
703

704 One of the findings that needs to be considered in the study is that most of the families are not
705 in favour of organizing the activities in school time. The reason for this is that families have
706 concern that these activities will negatively affect the academic success of their children if activities
707 are organized in school time (Covay and Carbonaro, 2010; Massoni, 2011; Fredricks, 2012;
708 Guèvremont, Findlay and Kohen, 2014)
709

710 As a result, the fee of extra-curricular educational activities within the context of children's
711 clubs prevents the children of the lower societies from sending their children to these activities.
712 This creates an opportunity inequality against the children of the lower social segment. It
713 therefore removes the ideal of the future, which would be earned through education for the
714 lower social segments, while opening the way for the upper social segments to sustain their
715 social existence with all their strengths and privileges. Within the framework of the findings
716 and results obtained from the research more extensive quantitative and qualitative research on
717 teachers, school administrators, parents and students for the outcomes of extracurricular
718 activities within the context of the children's clubs can be done.
719

Müfredat dışı eğitsel etkinlikler

ORIGINALITY REPORT

9%

SIMILARITY INDEX

PRIMARY SOURCES

1	www.egitimmevzuat.com Internet	71 words — 1%
2	kars.meb.gov.tr Internet	52 words — 1%
3	erg.sabanciuniv.edu Internet	41 words — 1%
4	mevzuat.meb.gov.tr Internet	22 words — < 1%
5	www.onlinedergi.com Internet	20 words — < 1%
6	TUNÇ, Binali. "Yükseköğretimde teknik eğitim fakültesi tercihinin sosyo-ekonomik kökenlerine ilişkin bir inceleme: Tarsus teknik Eğitim fakültesi örneği", İletişim Hizmetleri, 2011. Publications	19 words — < 1%
7	nurullahulutas.wordpress.com Internet	17 words — < 1%
8	eefdergi.erkincan.edu.tr Internet	16 words — < 1%
9	YOLCU, Hüseyin. "Parents voluntary contributions to primary schools which are not directly monetary", Anı Yayıncılık, 2013. Publications	13 words — < 1%

10 GÖKMEN, Ömer Faruk, UYSAL, Mehmet, YAŞAR, Hüseyin, KIRKSEKİZ, Ali, GÜVENDİ, Gökhan Murat and HORZUM, Mehmet Barış. "Türkiye'de 2005-2014 Yılları Arasında Yayınlanan Uzaktan Eğitim Tezlerindeki Yöntemsel Eğilimler: Bir İçerik Analizi", Kaligrafi Yayıncılık, 2017.

Publications

12 words — < 1%

11 KOÇ, Emine Seda. "TÜRKİYE DE İLKÖĞRETİM PROGRAMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİNE YÖNELİK YAPILAN LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ (2005 2014)", Abant İzzet Baysal Üniversitesi, 2016.

Publications

11 words — < 1%

12 www.ices-uebk.org

Internet

11 words — < 1%

13 ejercongress.org

Internet

10 words — < 1%

14 www.turkishstudies.net

Internet

10 words — < 1%

15 Pehlivan, Hülya and Köseoğlu, Pınar. "FEN LERİNE SESLERİNİN RENCİLERİNİN KİMYA DERSİNİN YENİLENEBİLİR KAYNAKLARININ BAZI AKADEMİK BENLİK TASARIMLARININ BAZI AKADEMİK LESEL FAKTÖRLERİNİN İSİNDAN..", Cukurova University Faculty of Education Journal, 2011.

Publications

10 words — < 1%

16 www.jasstudies.com

Internet

10 words — < 1%

17 www.academia.edu

Internet

9 words — < 1%

18 euroguidance.iskur.gov.tr

Internet

9 words — < 1%

19	kutuphane.pamukkale.edu.tr Internet	9 words — < 1%
20	acikarsiv.ankara.edu.tr Internet	9 words — < 1%
21	ailetoplum.aile.gov.tr Internet	9 words — < 1%
22	etd.lib.metu.edu.tr Internet	9 words — < 1%
23	readgur.com Internet	8 words — < 1%
24	KARAKUŞ, Fazilet. "Üstün yetenekli çocukları olan anne babaların çocuklarının eğitime yönelik algıları", Ondokuz Mayıs Üniversitesi, 2014. Publications	8 words — < 1%
25	newwsa.com Internet	8 words — < 1%
26	en.eurasiatourismcongress.com Internet	8 words — < 1%
27	www.birgun.net Internet	8 words — < 1%
28	keg.aku.edu.tr Internet	8 words — < 1%
29	www.issa.int Internet	8 words — < 1%
30	KARADAĞ, Ruhan and KAYABAŞI, Bekir. ""Neden Yazı Yazmıyoruz?": Sınıf Öğretmeni Adaylarının Yazmayı Engelleyen Etmenlere İlişkin Görüşleri (Adıyaman Üniversitesi Örneği)", Erzincan Üniversitesi, 2013. Publications	7 words — < 1%

31 Internet 6 words — < 1%

32 Salkind. Encyclopedia of Human Development 6 words — < 1%
Publications

33 Aslan, Neğe. "EFFECTS OF FAMILY SOCIO-
DEMOGRAPHIC CHARACTERISTICS ON CHILD
PARTICIPATION IN SOCIAL ACTIVITIES AT SCHOOL: A
COMPARATIVE STUDY BETWEEN TURKEY AND THE
NETHERLANDS", Journal of Theory & Practice in Education
(JTPE)/13049496, 20091101 6 words — < 1%
Publications

EXCLUDE QUOTES ON

EXCLUDE MATCHES OFF

EXCLUDE BIBLIOGRAPHY ON